

GGzE

...op naar
the Next Level

Jaarrekening 2016

Jaarrekening 2016

VERKORT BESTUURSVERSLAG BIJ DE JAARREKENING

Op een duidelijk en aantrekkelijk manier verantwoording afleggen aan onze stakeholders over het gevoerde beleid en de geleverde prestaties. Dat is ons doel met het bestuursverslag. Er is één jaarverslag en separaat deze jaarrekening. In het voorwoord van de jaarrekening treft u overeenkomsten aan met diverse hoofdstukken van het jaarverslag. Beide documenten horen bij elkaar. Uiteraard worden ook de elektronische bijlagen gevuld op www.jaarverslagenzorg.nl (DigiMV).

Algemene informatie

Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen (hierna GGzE) biedt hulp en ondersteuning aan mensen met ernstige, meervoudige en vaak langdurende psychiatrische problemen.

Samen met de cliënt en de naasten bepalen we welke behandeling het beste aansluit op de behoefte van de cliënt. Het zo goed mogelijk functioneren en deelnemen aan de maatschappij is daarbij het uitgangspunt. GGzE investeert in het bijzonder in een gezondmakende en gastvrije behandelomgeving, omdat zij van mening is dat dit het herstel ten goede komt. Als gevolg van de toenemende specialisatie in de zorg is voor GGzE en haar cliënten een goede samenwerking met ketenpartners van groot belang. We leven in een sterk veranderende wereld. Dit geldt op veel fronten maar ook voor instellingen als GGzE. Landelijk zien we de ontwikkeling richting de nieuwe GGZ: het accent ligt veel meer op het zorg bieden in de wijk inwoners worden dicht bij huis in de context van hun sociale netwerk en hun omgeving, geholpen in hun eigen herstel, e-producten worden versneld ingezet en de mentale kracht van cliënten en ervaringsdeskundigen wordt (h)erkend en versterkt.

Om als GGzE goed te kunnen anticiperen op de nieuwe wereld hebben we in 2015 door middel van de Next Level Planetree-reis opnieuw gekeken naar een vernieuwde koers voor GGzE. Dit heeft geleid tot een nieuwe missie en visie waarin de reis van de cliënt (patient-journey) centraal staat.

Missie

GGzE 'laat mensen groeien' door mensgerichte behandeling en begeleiding bij psychische problemen.

Visie

GGzE wil 'een inspirerende community voor mentale kracht zijn' waar cliënten en medewerkers geïnspireerd worden om de persoonlijke doelen in hun leven te verwezenlijken.

Een community is een groep mensen die zich met elkaar verbindt omdat ze gemeenschappelijke doelen en gemeenschappelijke waarden hebben. Leden van een community wisselen informatie met elkaar uit, waarderen elkaar en helpen elkaar. Onze community bestaat uit cliënten, naasten, medewerkers, burgers en andere organisaties. Wij zijn niet exclusief, maar willen juist inclusief zijn en samen mensen ondersteunen om in hun kracht te komen en te blijven. Ons doel is om cliënten optimaal te laten participeren in de maatschappij.

Mensen met een psychische kwetsbaarheid worden vaak gezien als burgers die niet kunnen opkomen voor zichzelf, die niet helemaal meetellen of er zijn andere vooringenomenheden. Wij zien psychische kwetsbaarheid als een kracht. Een kracht om uit een dal te kunnen geraken, maar ook een kracht om die kwetsbaarheid om te kunnen zetten in een kwaliteit. Een mentale kracht dus.

Wij zijn ervan overtuigd dat mensen meer tevreden zijn wanneer ze vanuit mentale kracht een bijdrage leveren aan de samenleving. Daarom (be)handelen we vanuit ons hart en geven we ruimte aan talent, creativiteit en humor. We stimuleren eigen regie bij cliënten en medewerkers en we zijn trots op bijzonder zijn. We realiseren ons dat moed noodzakelijk is om ons eigen pad te kiezen, maar ook om grenzen aan te geven en elkaar beter aan te spreken.

Planetree & groeigebieden

Planetree is en blijft voor ons de kapstok. Planetree is een innovatief internationaal zorgconcept dat gericht is op het realiseren van de best mogelijke mensgerichte zorg. Tegelijkertijd creëert het een inspirerende werkomgeving voor medewerkers. De drie pijlers (betere zorg, helende omgeving en gezonde organisatie) en de twaalf componenten blijven de handvaten voor het routeplan. Afgelopen jaar stonden zeven groeigebieden centraal die gebaseerd zijn op de Planetree-componenten. Door te investeren in deze specifieke groeigebieden wordt er extra aandacht besteed aan combinaties van Planetree-componenten. Meer informatie is hierover te vinden in het jaarverslag.

Organisatiestructuur

Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen behoort tot concern GGzE. Aan het hoofd van deze groep staat Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen te Eindhoven.

De Raad van Bestuur van GGzE bestuurt onder toezicht van de Raad van Toezicht en in goed overleg met de binnen GGzE functionerende adviesorganen. Ze is eindverantwoordelijk voor de algemene gang van zaken, beleidsvorming en beleidsuitvoering van concern GGzE. Ze voert de taak als collegiaal bestuur uit. Eén lid is benoemd als voorzitter. Er geen sprake van portefeuillevdeling, maar een verdeling van aandachtsgebieden. De besluitvorming over onderwerpen vindt plaats in de wekelijkse vergadering van de Raad van Bestuur waar ook de Geneesheer-directeur bij aanwezig is.

De Raad van Toezicht toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke functie. De Raad van Toezicht heeft verschillende adviescommissies: Kwaliteit, HRM en Veiligheid (KHV), Governance, Auditcommissie en Remuneratiecommissie.

GGzE onderschrijft de Zorgbrede Governancecode (2010 en de nieuw ontwikkelde van 2017). Bestuurders en toezichthouders van GGzE herkennen zich in de bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid en laten zich hierop aanspreken. Eens per jaar wordt door de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht een functioneringsgesprek gehouden met de leden van de Raad van Bestuur. In dit gesprek bespreekt de Raad van Toezicht tevens risico's op belangenverstremgeling en komen de arbeidsvoorwaarden aan de orde. De Wet Normering Topinkomens geldt hierbij als uitgangspunt. De beloning van de bestuurders is in lijn met deze wet, zie ook de jaarrekening. Hierin zijn de declaraties van de bestuurders opgenomen.

In 2016 is de ontwikkeling naar een nieuwe organisatievorm ingezet. De beweging is zelforganisatie, dit binnen de kaders van het concern. Bewust is gekozen voor zelforganiserende teams en niet voor zelfsturende teams. GGzE vindt het belangrijk dat de teams acteren binnen de concerns gestelde doelen en waarden.

2016 was het jaar van transitie: teams zijn gevormd, de teamadviseurs die hen begeleiden zijn aan het werk gegaan en het nieuw benoemde management heeft haar nieuwe rol gepakt. Met behulp van het instrument 'Teamprofielen' meten we hoever een team is in zijn ontwikkeling en worden er plannen gemaakt om op een aantal thema's door te groeien. Voor De Woenselse Poort is de beweging naar zelforganisatie getemporeerd om het verbeterplan voorrang te geven. Op andere plekken in de organisatie zien we dat de teams grote stappen maken. Teams verschillen nog erg maar overal is een stijgende lijn zichtbaar. In 2017 evalueren we het proces van zelforganisatie om te kijken hoe ver we zijn en wat we nog moeten aanpakken.

Financiële indicatoren

GGzE sluit het jaar 2016 met een positief resultaat.

	2015	2016
Rentabiliteit: resultaat/totale opbrengst	1,8%	0,30%
Liquiditeit (Quick ratio = vlottende activa/kortlopende schulden)	122%	120%
Solvabiliteit (totaal eigen vermogen/balanstotaal)	25%	27%
Weerstandsvermogen volgens WfZ (totaal eigen vermogen/totaal opbrengsten)	30%	31%
Resultaat (in €'s)	3.142.218	472.235
Omzet (in €'s)	175.219.495	171.764.310
Investeringsuitgaven (in €'s)	5.220.233	6.860.328

De rentabiliteit bedraagt 0,3 %, hiermee is het doel van zwarte cijfers voor het jaar 2016 behaald. Het inschatten van de omzet was dit jaar opnieuw complex als gevolg van de onduidelijkheid over het normenkader van de zorgverzekeringswet 2014-2016. Er is een reorganisatievoorziening gevormd ter grootte van € 2,9 miljoen voor diverse verandertrajecten, die vooral samenhangen met de transitie naar zelforganisatie.

Er is wederom strak gestuurd op liquiditeit: ultimo 2016 was de liquiditeitsbehoefte € 4,6 miljoen beter dan begroot. Er is een tegoed op de bank van € 2,7 miljoen. Daardoor is het niet nodig geweest om gebruik te maken van de kredietfaciliteit. De facturaties zijn goed op orde. In 2016 is geen nieuwe langlopende financiering aangetrokken, ondanks de hoge aflossingen van € 10 miljoen.

De renteswaps zijn zo afgesloten dat dit voor GGzE geen derivatenrisico's tot gevolg heeft. Voor een nadere toelichting op beleid en doelstelling van financieel risicobeheer wordt verwezen naar paragraaf "Financiële instrumenten en risicobeheer" zoals opgenomen in de jaarrekening onder paragraaf 1.4.2 "Grondslagen van waardering van activa en passiva".

De solvabiliteit is gegroeid naar 27% hetgeen boven de streefnorm voor eind 2016 (25%) was. Ook het weerstandsvermogen voldoet aan de financiële streefnorm.

De investeringsuitgaven 2016 hebben voor een bedrag van circa € 2,5 miljoen betrekking op het programma 'Stip op de horizon zorg-ICT'. Tot 2020 staan geen grote investeringen in vastgoed meer gepland.

Gezonde financiële resultaten vormen een goede basis voor de toekomst

GGzE heeft anno 2016 een financieel gezonde uitgangspositie. Deze positie vormt de randvoorwaarde om als bedrijf onze maatschappelijke functie uit te kunnen oefenen. In ons financieel lange termijn plan (FLTP) worden de kaders aangegeven waarbinnen we de keuzes voor de bedrijfsvoering maken. Dit FLTP is het financiële kompas. Het risicoprofiel van GGzE is de afgelopen jaren sterk veranderd en deze verandering neemt de komende jaren alleen maar toe als gevolg van alle ontwikkelingen in de GGZ-branche (transities, bezuinigingen, prestatiebekostiging). Gezien de vele onzekerheden bestaat het FLTP uit enkele scenario's afhankelijk van de kracht van de ontwikkelingen die op ons afkomen. Jaarlijks worden de uitgangspunten voor de verschillende stuuverzichten (kasstroom, balans, investeringsbegroting en exploitatiebegroting) geactualiseerd. Periodieke monitoring vindt plaats met behulp van een adequate planning- en controlcyclus. De opdracht voor de komende jaren is vooral het werk slimmer en in verdere samenwerking met de ketenpartners te organiseren, waardoor de wendbaarheid van de organisatie vergroot wordt. Focus in de sturing ligt op een positieve kasstroom, een positieve operationele bedrijfsvoering, een verdere opbouw van de solvabiliteit en het binnenhalen van nieuwe derde geldstromen. Voor boekjaar 2017 wordt wederom een positief resultaat en een positieve (operationele) kasstroom verwacht. De jaarlijkse investeringen zijn voor de komende boekjaren naar verwachting stabiel en liggen op het niveau van het FLTP. Er wordt een zeer terughoudend investeringsbeleid gevoerd. In 2017 hoeft geen beroep te worden gedaan op de kapitaalmarkt. Het totale personeelsbestand laat in het komende boekjaar naar verwachting een beperkte stijging zien.

Planning- en controlcyclus

GGzE heeft de planning- en controlcyclus ingericht op basis van de Planetree-componenten. Het Meerjarenbeleidsplan 'Een bijzonder verhaal', dat in 2013 is opgesteld en loopt tot 2016, vormt de basis hiervoor. Het FLTP is onderdeel van dit meerjarenbeleidsplan. Op basis van het meerjarenbeleidsplan GGzE-breed wordt elk jaar een jaarplan gemaakt. De voortgang wordt drie keer per jaar gemonitord aan de hand van een vast format (viermaandsrapportage). Het jaar eindigt met dechargegesprekken. Onderdeel van het meerjarenbeleidsplan vormt een strategiekaart met kritische succesfactoren en een strategiekaart met bijbehorende prestatie-indicatoren. Hierin staan de doelen die we in 2016 bereikt willen hebben. Zowel de kritische succesfactoren als de prestatie-indicatoren zijn weergegeven in de vorm van een balanced score-card die voor Planetree is bewerkt. Met kleuren is aangegeven of de factoren betrekking hebben op Betere Zorg, Helende Omgeving of Gezonde Organisatie.

Voornaamste risico's en onzekerheden

Afgelopen jaren zijn door GGzE de belangrijkste risico's van dit moment in kaart gebracht. Deze risico's zijn gekoppeld aan de doelen van GGzE en zijn ook op eenzelfde manier weergegeven als de kritische succesfactoren en prestatie-indicatoren. Dit overzicht met risico's wordt gebruikt in de voortgangsgesprekken over de jaarplannen. Verder is op een laagdrempelige manier het denken over de risico's en risicomangement onder de aandacht van alle medewerkers gebracht.

Een goede bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door het zoeken naar een optimale balans tussen risico en rendement. De essentie van risicomangement komt neer op het voorkomen van verrassingen, een doel dat in de praktijk nagenoeg iedere manager en medewerker nastreeft. Effectief performance- en risicomangement is onlosmakelijk verbonden met cultuur en leiderschap. Door middel van een gedegen administratieve organisatie en toereikende interne beheersingsmaatregelen, waaronder een gedetailleerd procuratie- en autorisatiereglement, worden diverse (fraude)risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Gezien de veranderende omgeving waarin GGzE zich bevindt, stijgt de behoefte aan transparantie sterk. GGzE streeft dan ook naar een cultuur van openheid, van fouten mogen leren, veranderingsbereidheid en waarbij het denken vanuit kansen en risico's centraal staat. Next Level Planetree is leidend bij deze verandering.

Risico's zijn gekoppeld aan de doelen van GGzE en vormen een integraal onderdeel van de planning en control-cyclus en dus ook van de voortgangsgesprekken die door de Raad van Bestuur en directie met de managers worden gevoerd. Voor de risico's zoals GGzE die inschat wordt verwezen naar de bijgevoegde risicokaart (zie bijlage bij de jaarrekening), die aansluit bij de kaart met strategische doelen. Beide kaarten zijn gebaseerd op de Planetree doelen. Hieronder nemen we de genoemde risico's door.

Financieel perspectief

- De toenemende regel- en verantwoordingsdruk in de GGZ, de grote diversiteit en schotten tussen de verschillende financieringsstromen, de grote verschillen tussen de af te sluiten contracten met zorgfinanciers (zelfs binnen eenzelfde financieringsstroom) en het aantal contracten is in 2016 tot extreme hoogte toegenomen. Voor de uitkomsten van het zelfonderzoek ZVW is een voorziening gevormd. Als GGzE werken we toe naar een situatie waarbij transparantie en wederzijds vertrouwen als uitgangspunt voor informatie-uitwisseling in de keten geldt. Bij horizontaal toezicht hoort zowel vertrouwen als control, het zijn twee kanten van dezelfde medaille. Het op tijd deponeren van het jaarverslag, de jaarrekening 2015 en 2016 alsmede de managementletter van de accountant laten zien dat de kwaliteit van de interne administratieve organisatie en interne controle van een goed niveau zijn.
- De transitie van de WMO naar de gemeenten (sociaal domein en Kinderen en Jeugd) en het Ministerie van Justitie heeft in 2016 verder vorm gekregen; in meerdere opzichten bevindt deze beweging zich nog in de pioniersfase en is vanuit control-perspectief zeer arbeidsintensief en inefficiënt.
- 2016 is het eerste jaar waarbij het NZa-vangnet met betrekking tot de DBBC-bekostiging vervallen is.

- Daarnaast ervaren bankiers de laatste jaren toename van risico's in de zorgsector. Samen met de ontwikkelingen in de Europese regelgeving voor de banksector (Basel 3), betekent dat bankiers steeds meer terughoudend zijn in het verstrekken van kredieten aan zorgaanbieders. GGzE ervaart dit met name rond de financiering van haar werkkapitaal.
- Het rentepercentage voor de bestaande leningen met rentevervalmomenten tot 2019 is reeds vastgelegd.
Verder volgt GGzE de marktwaarde van de vier bestaande swaps binnen de huidige financiering van € 52 miljoen. Voor deze swaps is de zogenaamde 'Bijstortverplichting' ('Margin Call') uitgesloten. Daardoor is het risicoprofiel van deze swaps vergelijkbaar met dat van de andere lange financieringen.
- De overheid heeft als beleid dat de kosten van vastgoed en van de financiering door middel van integrale bekostiging door zorgaanbieders in hun tarieven in rekening moeten worden gebracht bij de zorgverzekeraars. Hierdoor lopen instellingen bezettingsrisico's, die in combinatie met de geprognoseerde afbouw van bestaande klinische capaciteit, voor GGzE ca. 200 plaatsen (ca. 25%) tot 2020, extra druk geven op de dekking van de kapitaallasten. Op basis van periodieke interne financiële analyses blijkt dat, ondanks deze extra druk op de dekking van de kapitaallasten, er geen indicaties zijn voor bijzondere waardeverminderingen (impairments) op vastgoed.
- Het grootste financiële risico zit in de onzekerheid over het normenkader ZVW 2015 en 2016. De richting die we als GGzE kiezen is "horizontaal toezicht, horizontaal samenwerken" waardoor preventief afspraken vroegtijdig met de verschillende stakeholders gemaakt worden. Hier ligt een belangrijke opdracht voor de komende jaren.
- Het landelijk verbeterplan "Het roer om" scheidt perspectief op een drastische vermindering van de administratieve, verplichte verantwoordingsdrang.

Clientperspectief

- onvoldoende flexibiliteit in de organisatie

GGzE heeft, startend in 2015, onder de noemer Next Level Planetree, haar strategische verkenning op de toekomst gedaan en tevens een grote organisatorische verandering doorgevoerd. Hierbij is rekening gehouden met maatschappelijke en technologische trends. Als gevolg hiervan is een inhoudelijk plan tot stand gekomen en is de beweging naar zelforganiserende teams gestart, is het management verminderd en is de divisiestructuur opgeheven. Deze organisatorische verandering is nodig om de gewenste flexibiliteit in de organisatie te borgen zodat de nieuw geformuleerde missie in de praktijk kan worden gebracht. Het nieuwe model heeft de cliënt in het midden staan. In 2016 is hierop verder geïnvesteerd door de invoering van team- en eenheidsgebonden dashboards, zelf roosteren, vereenvoudiging van de administratieve organisatie 2.0, de uitrol van een gebruikersvriendelijker EPD (electronisch patiënten dossier), pre-paid passen en een systematiek om op een effectievere manier de benodigde personele capaciteit af te stemmen op de klantvraag. Hierbij hebben we de eerste maanden van 2016 geaccepteerd dat de implementatie van deze ontwikkeling ten koste gaat van de declarabele tijd van een behandelaar.

- negatieve publiciteit

GGzE koerst op een transparante relatie met de regionale media. Niet alleen wanneer er positieve berichten zijn, maar ook wanneer er minder goed nieuws te melden is. Daarnaast streven wij naar het vergroten van het aantal bezoekers van Landgoed De Grote Beek, om de bekendheid met GGzE en de psychiatrie in het algemeen te vergroten. Tot slot is een aantal jaar geleden ervoor gekozen om de meest risicovolle tak in het kader van publiciteit van GGzE apart te positioneren (De Woenselse Poort).

- architectuur, interieur en milieu

De fysieke omgeving is belangrijk voor gezondheid en welbevinden. Gebouwen worden steeds meer vriendelijk, licht, rustgevend en uitnodigend. De gebruiker van het gebouw staat voorop bij het ontwerp. Ruimtes zijn zo ingericht dat er zowel plek is voor rust en reflectie, als voor sociale activiteiten en contacten. Ook de omgeving van gebouwen is belangrijk, denk bijvoorbeeld aan natuur, activiteiten in de buitenlucht en contact met de maatschappij. Moderniseren (bestaande) inrichting van woonvoorzieningen en werkplekken. Er is veel aandacht besteed aan de (her)inrichting van woonvoorzieningen en werkplekken. Zo zijn er nieuwe appartementen ontworpen voor Beschermd Woonvormen in Valkenswaard, is het nieuwe ontmoetings- en vergadercentrum het BadLab ingericht, zijn er nieuwe entrees gerealiseerd voor een aantal gebouwen op Landgoed De Grote Beek, zijn de boerderij op Landgoed De Grote Beek en het conferentiecentrum heringericht, is er een nieuwe ruimte van het leerwerkproject de Cafeïne Dealers gebouwd en is een ouderwetse verpleegpost van een afdeling aan de Michelangelolaan omgevormd tot een mooie, open ruimte.

- milieuthermometer

GGzE werkt aan de invoering van de milieuthermometer Zorg. Met de Milieuthermometer Zorg maakt de instelling haar aandacht voor een duurzame bedrijfsvoering waar en zichtbaar. De gemeente Eindhoven stelt ook eisen aan GGzE op het terrein van milieu en duurzaamheid. GGzE voldoet aan die eisen.

Interne processen

- onvoldoende stuurinformatie

Met de ontwikkeling van de zelforganiserende teams is het cruciaal dat deze teams over stuurinformatie beschikken. In 2016 is de invoering van team- en eenheidsgebonden dashboards verder vorm gegeven. Om de informatie voor de dashboards nog beter te kunnen genereren is een gebruikersvriendelijkere versie van het EPD geïntroduceerd: User Alta. Deze is in maart 2017 uitgerold voor totaal GGzE.

De stuurinformatie op centraal niveau is naar tevredenheid aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur.

- onvoldoende aandacht voor persoonlijke groei van medewerkers

De beweging naar zelforganisatie is ingezet om de eigen regie van medewerkers te vergroten. De verwachting is dan ook dat de mogelijkheden tot persoonlijke groei als gevolg van de zelforganisatie toeneemt. Daarnaast werkt GGzE actief aan een steeds groter aanbod aan E-learning, zodat medewerkers op maat opleidingen kunnen volgen. Doordat medewerkers zo intensief in teams gaan samenwerken zal waarschijnlijk eerder dan in de oude situatie gesignaleerd worden dat medewerkers niet toegerust zijn op de huidige eisen van hun functie.

- te grote afhankelijkheid van externe partijen

GGzE is afhankelijk van veel externe partijen en financiers. Deze samenwerking met en afhankelijkheid van vele externe partijen heeft impact op hoe de GGzE haar interne processen heeft ingericht. Het omgaan met de vele financieringsstromen toont echter ook de kracht van GGzE. We kunnen de totale keten van complexe psychiatrische problemen bedienen, van TBS met justitiële maatregelen tot integratie in de wijk. Dit risicoprofiel heeft dus zeker ook voordelen voor GGzE en vooral ook voor onze klanten. Een andere belangrijke externe partij is de leverancier van het EPD. De risico's die hiermee samenhangen proberen we af te dekken door een nauwe samenwerking en duidelijke contractafspraken.

Leer- en groeiperspectief

- beperkte verandervaardigheid van medewerkers

De hierboven geschetste organisatieverandering is tevens ingezet om het risico op beperkte verandervaardigheden van medewerkers en organisatie te minimaliseren.

- leiderschapstijl past niet bij de organisatie

In het kader van de beweging naar zelforganisatie is in het jaar 2015 de managementlaag fors aangepast. De aangestelde managers zijn geselecteerd op de kwaliteiten om de beweging naar zelforganisatie te ondersteunen. De directeuren zijn niet meer gekoppeld aan een divisie, maar samengevoegd in een directieteam en gaan op een andere manier sturing geven aan de eenheden. De Raad van Bestuur zal nog meer dan voorheen de teams ondersteunen en faciliteren. Met deze veranderingen verwachten wij de leiderschapstijl aan te passen op de doelen van de organisatie.

- Informatie, innovaties en verbeteringen worden onvoldoende gedeeld

Om de communicatie makkelijker en laagdrempeliger te maken is er een nieuw communicatieplatform geïntroduceerd binnen GGzE, genaamd LISA. Voor het uitwisselen van informatie over innovaties is een nieuwe website gelanceerd, www.ggzei.nl.

Met deze instrumenten verwachten we informatie, innovaties en verbeteringen binnen en buiten GGzE beter te kunnen delen. Per 1 januari 2016 geldt de meldplicht datalekken.

Om datalekken te voorkomen hebben we in 2016 de volgende maatregelen getroffen:

- borging van een zorgvuldige afhandeling van informatiebeveiligingsincidenten door
- in gebruikname van het protocol 'Datalekken'.
- aanscherping van de toegang tot cliëntendossiers door de autorisaties in het EPD geheel in lijn met wet- en regelgeving ingeregeld kan worden. Uitgangspunt bij de toegang is de 'betrokkenheid bij de behandeling';
- met externe partijen zijn bewerkersovereenkomsten afgesloten voor een veilige verwerking van persoonsgegevens;
- het beveiligd berichtenverkeer is geïmplementeerd voor het veilig uitwisselen van gegevens met huisartsen en specialisten. Daarnaast is er met succes een pilot uitgevoerd gericht op het beveiligd mailen, app'en en berichten uitwisselen. Het in gebruik nemen van deze tool (Zivver) is in 2017 voorzien;
- beveiligd printen is ingevoerd door hiervoor de Smartcard te gebruiken;
- naast de aandacht voor autorisaties en het veilig uitwisselen van gegevens is bijzondere aandacht besteed aan awareness, het wachtwoordbeleid EPD, het voorkomen van "digitale aanvallen" zoals "Ransomware" en de toegang tot systemen en applicaties.
- naast een interne audit zijn er ook audits door LLoyds (in het kader van de ISO 27001: 2013 certificering) en PWC (EDP audit) uitgevoerd waarmee mogelijke risico's en maatregelen in kaart gebracht zijn.

Tot slot

Hoewel altijd verbeteringen mogelijk zijn, is de Raad van Bestuur van mening dat door de wijze waarop planning en control plaatsvindt en op risico's wordt geanticipeerd de GGzE 'in control' is.

Wij gaan door met onze reis Route 88, GGzE laat mensen groeien!

april 2017

W.G.
J.W.M. Verbugt

W.G
Drs. M.L.J.W. Vossen MHA

**VERKORT BESTUURSVERSLAG BIJ DE JAARREKENING
INHOUDSOPGAVE**

1	Jaarrekening 2016	1
1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2016	16
1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2016	17
1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	18
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	19
1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	33
1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	46
1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	47
1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	48
1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	49
1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2016	57
1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2016	58
1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	59
1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans	60
1.14	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	63
1.15	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	66
2	Overige gegevens	67
2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	68
2.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	68
2.3	Resultaatbestemming	68
2.4	Gebeurtenissen na balansdatum	68
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	69
	Bijlage: Kern-risico-indicatoren 2013-2016	77

1. Jaarrekening 2016

1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	<i>Ref.</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	158.027.098	165.179.581
Financiële vaste activa	2	541.690	1.009.210
Totaal vaste activa		<u>158.568.788</u>	<u>166.188.791</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	148.958	122.775
Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's	4	7.421.326	3.373.852
Vorderingen en overlopende activa	5	25.955.229	21.882.740
Liquide middelen	7	2.711.509	12.008.657
Totaal vlottende activa		<u>36.237.022</u>	<u>37.388.024</u>
Totaal activa		<u><u>194.805.810</u></u>	<u><u>203.576.815</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	45	45
Bestemmingsfonds WLZ		9.849.565	9.849.565
Algemene reserve		42.890.176	42.417.941
Totaal eigen vermogen		<u>52.739.786</u>	<u>52.267.551</u>
Voorzieningen	9	9.505.034	8.971.882
Langlopende schulden	10	102.247.590	112.334.168
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	121.850	360.542
Kortlopende schulden en overlopende passiva	11	30.191.550	29.642.672
Totaal passiva		<u><u>194.805.810</u></u>	<u><u>203.576.815</u></u>

1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

	<i>Ref.</i>	2016	2015
		€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	165.065.718	168.396.123
Subsidies	14	3.219.594	2.911.422
Overige bedrijfsopbrengsten	15	3.478.998	3.911.950
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>171.764.310</u>	<u>175.219.495</u>
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	16	119.856.074	118.550.965
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	14.480.331	13.985.396
Overige bedrijfskosten	18	32.112.381	34.251.956
Som der bedrijfslasten		<u>166.448.786</u>	<u>166.788.317</u>
Bedrijfsresultaat		5.315.524	8.431.178
Financiële baten en lasten	19	-4.735.440	-5.143.085
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		<u>580.084</u>	<u>3.288.093</u>
Aandeel derden	20	-107.849	-145.875
Resultaat boekjaar		<u><u>472.235</u></u>	<u><u>3.142.218</u></u>
Resultaatbestemmingen			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2016	2015
		€	€
Toevoeging/ (onttrekking):			
Algemene reserve		472.235	2.550.082
Bestemmingsfonds WLZ		0	592.136
		<u>472.235</u>	<u>3.142.218</u>

1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	<i>Ref.</i>	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			5.315.524		8.431.178
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	1	14.012.809		13.503.875	
- mutaties voorzieningen	9	533.152		-55.712	
			14.545.961		13.448.163
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	3	-26.183		18.105	
- mutatie onderhanden projecten DB(B)C's	4	-4.047.474		3.304.862	
- vorderingen	5	-4.072.489		9.268.326	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-238.692		5.767.481	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	11	548.880		-4.559.190	
			-7.835.958		13.799.584
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			12.025.527		35.678.925
Ontvangen interest	19	33.436		34.877	
Betaalde interest		-4.768.876		-5.177.962	
Aandeel derden	20	-107.849		-145.875	
			-4.843.289		-5.288.960
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			7.182.238		30.389.965
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-6.860.328		-5.220.233	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0		58.329	
Overige investeringen in financiële vaste activa	2	467.520		467.519	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-6.392.808		-4.694.385
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	0		10.000.000	
Aflossing langlopende schulden	10	-10.086.578		-10.580.328	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-10.086.578		-580.328
Mutatie geldmiddelen			<u>-9.297.148</u>		<u>25.115.252</u>
Bovenstaand kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.					
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
Stand per 1 januari			12.008.657		-13.106.595
Mutatie boekjaar			-9.297.148		25.115.252
Stand per 31 december			<u>2.711.509</u>		<u>12.008.657</u>

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Groepsverhoudingen

Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen behoort tot concern GGzE. Aan het hoofd van deze groep staat Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen te Eindhoven. De jaarrekening van GGzE is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van concern GGzE te Eindhoven. Het kamer van koophandelnummer van GGzE is 17141715.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en de relevante stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen en Titel 9 Boek 2 BW.

Vestigingsadres

Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen is feitelijk gevestigd op Dr. Poletlaan 40, 5626 ND te Eindhoven.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

Presentatie posten in de jaarrekening:

In de enkelvoudige jaarrekening worden slechts de posten toegelicht welke afwijken van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de overige toelichtingen verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van GGzE zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende vennootschappen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van GGzE. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen van GGzE. De financiële gegevens van de in de consolidatie opgenomen vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en het resultaat zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De tot de groep behorende vennootschappen staan in de volgende tabel.

Naam	Vestigingsplaats	Aandeel in aandelenkapitaal in %	Wijze van consolidatie	Resultaat per onderdeel €	Resultaat aandeel van GGzE €
GGzE Holding BV	Eindhoven	100%	integraal	-58	-58
Promenzo BV	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	-58	-58
GGzE ICT BV	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	33	33
MHFA B.V.	Eindhoven	100% (middelijk)	integraal	-131.320	-131.320
OPSY	Eindhoven	100%	integraal	227.648	227.648
Meriadoc	Geldrop	33%	integraal	128.624	42.875
FFT	Eindhoven	55%	integraal	49.377	27.277

Transacties geschieden tegen marktconforme prijzen en zijn zorggerelateerd en/of adviserend van aard. VOF's worden vanaf 2011 integraal geconsolideerd (voorheen proportioneel). Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en inschattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Dit heeft voor 2016 tot de volgende aanpassing geleid dat de waardering van het onderhanden werk DB(B)C's is herijkt. De impact van deze wijziging is beperkt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Vaste activa zijn beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

GGzE beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 6 van de AWBZ. Voor dit vastgoed zijn in 2011 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een gefaseerde overgang met een overgangstermijn tot en met 2017.

GGzE heeft de realiseerbare waarde van het vastgoed getoetst op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed. Deze is benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2016. Er is geen aanleiding om extra afwaardering te plegen.

Belangrijke overige veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- evenals in 2015 is de kasstroomgenererende eenheid gebaseerd op instellingsniveau;
- per pand is de gemiddelde economische levensduur inclusief restwaarden bepaald;
- uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2015 tot en met 2018 en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2019 tot aan einde verwachte gebruiksduur. Bij de berekening hiervan is rekening gehouden met de effecten van de overgangsregeling 2012-2017;
- vervangingsinvesteringen tot het niveau dat noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde levensduur in gebruik te houden;
- een disconteringsvoet van 5%, zijnde het gemiddelde van de externe vermogenskosten van GGzE en het gewenste rendement op het eigen vermogen (indicatie 2%).

Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa

Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten, toegerekende winst en (indien van toepassing) verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen.

Financiële vaste activa

Tot de compensatieregeling behoren activa welke versneld afgeschreven worden (vanaf 1-1-2012 in zes jaar). Het betreft activa die op of voor 31 december 2011 op basis van goedkeuringsdocumenten zijn gebouwd én gesloopt in verband met vervangende nieuwbouw op basis van een goedkeuring en waarvan op de balans per 31 december 2011 nog een restant boekwaarde is geactiveerd. Dit in het kader van de invoering van de normatieve huisvestingscomponent (NHC) voor bestaande zorgaanbieders.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover GGzE in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde. Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Leningen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Waarborgsommen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voor voorzienbare verliezen op de onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's wordt een voorziening op de waardering in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De reële waarde benadert de boekwaarde. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Continuïteit

De financiering vindt plaats met eigen vermogen en vreemd vermogen.

Het eigen vermogen van GGzE bedraagt per 31 december 2016 € 52.739.786 positief.

Het vreemd vermogen is verdeeld in lang en kort, waaronder door banken in rekening-courant verstrekte middelen en door banken verstrekte leningen. De banken hebben voorwaarden gesteld in de financieringsovereenkomsten die GGzE dient na te komen. Daarbij is de rekening-courant financiering dagelijks opzegbaar. Aan de hand van de cijfers in de jaarrekening 2016 is door GGzE en de bank geconstateerd dat niet aan alle voorwaarden van de afgesproken "Ratio's en andere Financiële Verplichtingen" is voldaan. De bank heeft middels een waiver verklaard dat zij het krediet niet op zal eisen.

Wij verwachten dat de cashflow over het boekjaar 2017 zich verder positief zal ontwikkelen als gevolg van de volgende maatregelen die wij inmiddels hebben getroffen en plannen die we hebben gemaakt:

- beperken van de investeringen
- optimaliseren van de facturatie binnen de diverse financieringsstromen.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van GGzE. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening Levensfase Budget (LFB)

De voorziening Levensfase Budget betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het Levensfase Budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren LFB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 4%. Daarnaast is in de voorziening rekening gehouden met de stand van het aantal leeftijdsfase-uren per 31 december 2016.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 4% en daarnaast is uitgegaan van een salarisstijging van 2%.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie betreft de kosten samenhangend met de in gang gezette reorganisaties. Er is een plan wat tot aanpassing van de organisatie zal leiden. De berekening vindt plaats op basis van de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Langlopende schulden

De post Langlopende schulden bestaat uit schulden aan kredietinstellingen betreffende hypothecaire kredieten ter financiering van activa. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Financiële instrumenten

Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde. De vervolgwaardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen.

De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument is afhankelijk van of er met het afgeleide financiële instrument hedge-accounting wordt toegepast of niet. GGzE past hedge-accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door GGzE gedocumenteerd. GGzE stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken.

Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige ‘at arm’s length’-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Het toepassen van kostprijs hedge-accounting voor deze rentederivaten houdt in dat de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk is van de afgedekte post. Dit betekent het volgende:

- indien de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, wordt ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd;
- zolang de afgedekte post in de kostprijs-hedgerelatie nog niet in de balans wordt geherwaardeerd, wordt het hedge-instrument niet geherwaardeerd.

Het ineffektieve deel van de waardeverandering van de renteswaps worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

De effectiviteit van de hedge is per 31-12-2016 beoordeeld door het vergelijken van de kritische kenmerken van de lopende derivaten met de onderliggende leningen. Daarbij is vastgesteld dat de omvang en de looptijd van de renteswap gelijk is aan de omvang en looptijd van de af te dekken financiering, zodat geconcludeerd kan worden dat deze hedge effectief is en de waardeverandering niet in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

GGzE heeft ten opzichte van de kredietverlener geen verplichting tot bijstorting van liquiditeiten (margin call verplichting).

Financiële instrumenten en risicobeheer

GGzE streeft een risicomijdend treasurybeleid na om zodoende financiële risico's te mitigeren.

De treasuryfunctie is erop gericht de risico's te beheersen en te sturen:

* Renterisico en kasstroomrisico: GGzE loopt met name renterisico over rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt GGzE risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot bepaalde schulden met variabele renteafspraken heeft GGzE renteswaps afgesloten, zodat zij onder de renteswap een variabele rente ontvangt en een vaste rente betaalt. Het verschil tussen de variabele en vaste rente wordt periodiek verrekend waardoor er feitelijk een vast rente-patroon ontstaat.

* Kredietrisico: GGzE heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De vorderingen hebben betrekking op zorgverzekeraars, ministerie van Veiligheid en Justitie en zorgkantoor.

* Liquiditeitsrisico: GGzE maakt gebruik van een kredietfaciliteit bij haar huisbankier ING en beschikt daardoor over voldoende dispositieruimte. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Onzekerheden opbrengstverantwoording 2016

De verantwoorde omzet 2016 van GGzE bevat een aantal risico's en onzekerheden. Dit betreffen met name risico's en onzekerheden in de verantwoording van de omzet Zorgverzekeringswet (ZVW), Sociaal Domein en Jeugdwet. Voor deze risico's en onzekerheden is een voorziening gevormd, welke is verantwoord onder het onderhanden werk. De voorziene risico's en onzekerheden worden onderstaand toegelicht.

ZVW: onzekerheden omzet verantwoording 2014, 2015 en 2016 ten gevolge van sectorontwikkelingen 2008-2016

Bij het bepalen van de DBC-omzet voor schadelastjaren 2014-2016 heeft GGzE de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen.

Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC-systematiek. In de periode 2008 tot en met 2012 is reeds gebruik gemaakt van de DBC systematiek voor de incasso van het budget, maar vanaf 2013 zijn de DBC's ook bepalend voor de omzet in de jaarrekening.

De systematiek kende inherente beperkingen waardoor in de periode 2008 tot en met 2012 geen goedkeurende verklaringen bij de DBC verantwoordingen konden worden verstrekt. Door de invoering van prestatiebekostiging in 2013 heeft dit ook geleid tot verklaringen met beperkingen bij de jaarrekeningen 2013 van GGz instellingen, ook bij GGzE. Deze generieke landelijke risico's en onduidelijkheden zijn voor een belangrijk deel geadresseerd in het door GGzE specifiek uitgevoerde zelfonderzoek (schadelastjaar 2013-2016) welke de onderwerpen bevat zoals uitgewerkt in:

1. Het 'Plan van aanpak verantwoording behandelingen en jaarrekeningen curatieve ggz naar aanleiding van de NBA audit alert 32' d.d. 1 december 2014 (hierna: Plan van aanpak GGZ) voor wat betreft hoofdbehandelaarschap en verwijsregistratie.
2. De 27 controlepunten (inclusief hoofdbehandelaarschap en verwijsregistratie) zoals opgenomen in het Controleplan 'Onderzoek controles cGGZ 2013' opgesteld door de Nederlandse Zorgverzekeraars voor wat betreft de formele en materiële controles van zorgverzekeraars.

Op basis van het controleplan is een 'controlerend' zorgverzekeraar benoemd. Deze controlerend zorgverzekeraar beoordeelt namens de verzekeraars de uitkomsten van het self-assessment en maakt afspraken over de te crediteren bedragen naar aanleiding van het self-assessment. Dit levert een belangrijke bijdrage aan de oplossing van de onduidelijkheden.

Voor een ander deel zijn de generieke landelijke risico's en onduidelijkheden nog niet opgelost. Het gaat hierbij vooral om de registratie-en facturatiebepalingen wat betreft de inhoud van de verzekerde zorg en voortschrijdend inzicht rond feitelijke en terechte levering (voorheen gepast gebruik), zoals beschreven in de "algemene inleiding onderzoek cGGZ 2013". In het hiervoor genoemde plan van aanpak is daarover verder het volgende opgenomen: "Om de risico's rond de omzetbepaling die verband houden met de controles van de verzekeraars op "gepast gebruik" adequaat te kunnen beheersen, zullen zorgaanbieders een voor de onafhankelijke accountant toetsbaar werkproces voor het toepassen van gepast gebruik inrichten. Eind 2015 zijn de contouren gezet voor de toetsing van gepast gebruik. Hierbij is enerzijds een discrepantie gebleken tussen deze nadere verduidelijking en de toepassing in de praktijk. Partijen hebben door middel van consensus een oplossing overeengekomen voor de afwikkeling van deze onzekerheden over schadelastjaar 2013".

Het voortschrijdend inzicht inzake gepast gebruik is een blijvend punt van aandacht in de omzetverantwoording over schadelastjaar 2014 - 2016 geweest. In het overleg met de controlerend verzekeraar is dit punt aan de orde geweest en bij het plan van aanpak is afgesproken dat ten aanzien van de controles inzake gepast gebruik nader overleg zal plaatsvinden tussen zorgverzekeraars en de branche. Dit overleg moet er toe leiden dat het gepast gebruik probleem wordt opgelost, zodanig dat regelmatig de stand van de wetenschap wordt herijkt en de uitkomsten daarvan in principe alleen toekomstige werking hebben voor nieuw te openen DBC's.

Op 5 mei 2016 hebben de verzekeraars het kader Onderzoek Controles GGZ 2014-2015 openbaar gemaakt. Dit bevat een totaalijst van controlepunten waarover veldpartijen het qua punten eens zijn. De exacte uitwerking qua controle, toetskader en mogelijke afrekening is voor een aantal punten nog wel onderwerp van discussie. Deze lijst wordt als normenkader beschouwd. Op grond van deze lijst heeft GGzE dan ook getoetst wat de impact hiervan is voor de DBC omzet van schadelastjaar 2014 - 2016. Bij deze controle zijn elementen betrokken vanuit de controlebevindingen 2013, interne controles op de productie 2014-2016 en de integrale controle op rechtmatigheidsaspecten voor de productie van 2014 - 2016. De impact uit deze toetsing is verwerkt in de jaarrekening 2016. Het volledige kader Onderzoek Controles GGZ 2014-2016 is nog niet definitief vastgesteld. GGzE gaat ervanuit dat de controlepunten en functionele ontwerpen in grote lijnen gelijk blijven en waar mogelijk voor systeemfouten of onduidelijkheden die mogelijk nog niet bekend zijn passende oplossingen worden overeengekomen. GGzE heeft naar beste weten de zorg verleend en verantwoord, maar kan niet uitsluiten dat hieruit nog aanpassingen voortvloeien. Omdat de omvang niet is in te schatten is hiermee geen rekening gehouden in de jaarrekening 2016. GGzE is van mening dat de omvang van de voorziening een getrouw beeld geeft van de risico's.

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van ondermeer de toerekening aan boekjaren van uit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (bGGZ en sGGZ) en waardering van onderhanden projecten. De raad van bestuur heeft de ZVW-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook bij GGzE van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2016 van GGzE toegelicht:

a. zelfonderzoek schadejaar 2013

GGzE heeft het zelfonderzoek inzake schadelastjaar 2013 zoals beschreven in het Plan van aanpak GGz en controlepunten ZN uitgevoerd. De uitkomsten van het zelfonderzoek zijn in detail vastgelegd en zijn gerapporteerd aan de coördinerend zorgverzekeraar. De afwikkeling van de risico's 2013 zijn definitief vastgesteld door CZ. Het verschuldigde bedrag is inmiddels terugbetaald aan de verzekeraars.

b. zelfonderzoek schadejaar 2014 - 2016

Op grond van het op 5 mei 2016 gepubliceerde Onderzoek Controles GGZ (functionele ontwerpen per controlepunt) heeft GGzE getoetst wat de impact hiervan is op de omzet van 2014 - 2016. Voor DBC's geopend vanaf 2014 heeft GGzE een uitgebreid controlesysteem ingevoerd om per traject de vereisten van de verschillende contracten en DBC regelgeving te waarborgen. Dit komt in grote lijnen overeen met het zelfonderzoek voor wat betreft rechtmatigheid. De gezamenlijke bevindingen uit deze controles en de bevindingen uit het zelfonderzoek 2013 hebben dan ook centraal gestaan bij de inschatting van het potentiële risico voor de omzet 2014 - 2016. De issues met materiële impact hebben in hoofdlijnen betrekking op de volgende twee onderdelen:

- hoofdbehandelaarschap
- tijdschrijven niet-Cono

Op grond van het gepubliceerde normenkader schatten we binnen GGzE het potentieel risico in. Op basis van de bevindingen uit het controle systeem en de bevindingen van het zelfonderzoek 2013 is voor het risico 2014 - 2016 een voorziening gevormd, welke is verwerkt onder het Onderhanden Werk.

Voor het schadelastjaar 2014 - 2016 wordt tevens gebruik gemaakt van een prognosemodel waaruit mogelijke overschrijdingen blijken op contractniveau. Nuancering in de opbrengst zijn aangebracht voor zover sprake is een overschrijding op het deelcontract, waarbij rekening wordt gehouden met de overproductie die verrekend kan worden.

c. De waardering van het Onderhanden Werk DBC in relatie tot contractafspraken, in de registratie en de waardering

Voor de grondslag van de waardering van het onderhanden werk 31 december 2016 verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden werk en de waarderingsgrondslagen terzake. Wij attenderen op de bijzonderheid dat een inschatting gemaakt moest worden van de vraag of sprake is van een verlieslatend contract, waarbij ook onzekerheden genoemd in deze toelichting een rol spelen.

Afsluitend

De inschatting van GGzE is dat met de ruimte in de overproductie en de getroffen voorzieningen een adequate risico inschatting is gemaakt en deze voldoende ruimte biedt voor financiële consequenties uit de zelfonderzoeken. De in deze jaarrekening 2016 uitgewerkte en ondebouwde schattingen kunnen door de onzekere factoren in de realisatie mogelijk afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit diensten derden, huur, energie en diverse opbrengsten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Personeelsbeloningen, periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting GGzE heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGzE. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting GGzE betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2016 bedroeg de dekkingsgraad 102%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting GGzE heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting GGzE heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Onderhoudskosten

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

WGA-eigenrisicodragers

Per 1 juli 2010 heeft GGzE een verzekering ten behoeve van eigenrisicodragers WGA afgesloten. De verzekering biedt dekking ten aanzien van werknemers waarbij ongeschiktheid tot werken is ontstaan op of na 1-1-2004.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan De (Middel)Grote B.V. wordt toegerekend.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Aandeel derden

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

1.4.4 Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Voor de waardering van de derivaten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen langlopende schulden.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	119.483.599	124.034.897
Machines en installaties	29.685.322	32.755.302
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	8.760.587	8.141.490
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	97.590	247.892
Totaal materiële vaste activa	<u><u>158.027.098</u></u>	<u><u>165.179.581</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	165.179.581	173.521.554
Bij: investeringen	6.860.328	5.220.233
Af: afschrijvingen	-14.012.811	-13.503.877
Af: desinvesteringen	0	-58.329
Boekwaarde per 31 december	<u><u>158.027.098</u></u>	<u><u>165.179.581</u></u>
Aanschafwaarde	229.445.796	222.585.468
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-71.418.698	-57.405.887
Boekwaarde	<u><u>158.027.098</u></u>	<u><u>165.179.581</u></u>

Toelichting:

De bedrijfsgebouwen, machines, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen dienen als zekerheid voor de bestaande leningen bij diverse banken. De jaarlijkse investeringen zijn stabiel en liggen op het niveau van het FLTP. Er wordt een zeer terughoudend investeringsbeleid gevoerd.

De investeringen ad € 6.860.328 worden in paragraaf 1.6 verder gespecificeerd.

De afschrijvingstermijnen 2016 welke gehanteerd zijn:

Grond: 0%

Terreinvoorzieningen: 2%-10%

Gebouwen: 2%-10%

Verbouwingen: 5%-10%

Installaties: 5%-20%

Inventaris: 10% - 33%

Automatisering: 20% -33,33%

Vervoermiddelen: 20%

GGzE heeft een veertigjarig huurcontract afgesloten met Stichting Novadic-Kentron inzake de verhuur van een pand in eigendom van GGzE (boekwaarde 31 december 2016: € 4.713.988). De huurverplichting van Stichting Novadic-Kentron bedraagt voor 2017 € 379.784 en bedraagt voor de periode 2017 tot en met 2021 totaal € 1.811.988.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Compensatieregeling	467.519	935.039
Deelneming Breedband Regio Eindhoven BV	74.171	74.171
Totaal financiële vaste activa	<u>541.690</u>	<u>1.009.210</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	1.009.210
Af: waardevermindering compensatieregeling	-467.520
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>541.690</u>

Toelichting:

Compensatieregeling

Onder de compensatieregeling vallen activa welke versneld afgeschreven worden (vanaf 1-1-2012 in zes jaar). Het betreft activa die op of voor 31 december 2011 op basis van goedkeuringsdocumenten zijn gebouwd én gesloopt in verband met vervangende nieuwbouw en waarvan op de balans per 31 december 2011 nog een restant boekwaarde is geactiveerd. Dit in het kader van de invoering van de normatieve huisvestingscomponent (NHC) voor bestaande zorgaanbieders.

De vordering van € 467.519 is volledig kortlopend welke in 2017 zal vrijvallen.

Toelichting op niet meegeconsolideerde belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam/rechtsvorm/ woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal- belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
Zeggenschapsbelangen:		€		€	€
Breedband Regio Eindhoven BV	Verwerven en exploiteren van een glasvezel-infrastructuur in de regio Eindhoven.	74.171	1,7%	Niet bekend	Niet bekend

Voor de toelichting op de meegeconsolideerde belangen in overige deelnemingen wordt verwezen naar paragraaf 1.4 grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Breedband Regio Eindhoven BV is gevestigd in de gemeente Eindhoven.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Medische middelen	5.000	5.000
Voedingsmiddelen	118.486	94.461
Kantoorbenodigdheden	28.422	26.264
Af: voorziening incurant	-2.950	-2.950
Totaal voorraden	<u>148.958</u>	<u>122.775</u>

4. Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden projecten DBC's	33.328.630	21.147.974
Onderhanden projecten DBBC's	12.876.515	12.837.675
Af: ontvangen voorschotten	-38.783.819	-30.611.797
Totaal onderhanden projecten	<u>7.421.326</u>	<u>3.373.852</u>

Toelichting:

De stijging van de onderhanden projecten DBC's wordt veroorzaakt doordat in het jaar 2016 de onderhanden projecten binnen de jeugdfinanciering in de post zijn opgenomen (+ € 11,2 miljoen). Deze worden veelal bevoorschot middels lumpsumvergoeding. Derhalve is het bedrag van de ontvangen voorschotten ook hoger dan in het voorgaande jaar (+ € 8,2 miljoen). Naast de ontvangen voorschotten van de zorgverzekeraars wordt ook bevoorschotting ontvangen voor de financiering van het onderhanden werk van het Ministerie van Justitie (2016: € 15.141.000; 2015: € 13.741.000) en gemeenten (2016: € 4.900.000, 2015 nihil). Voor voorzienbare verliezen op de onderhanden projecten is een voorziening op de waardering in mindering gebracht. Deze voorziening bestaat uit (geschatte) overproductie 2014-2016, zorg aan onverzekerden en risico's als gevolg van normenkader ZVW, jeugdfinanciering en Sociaal Domein.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	10.446.063	12.655.016
Nog te factureren omzet DB(B)C's	11.832.105	7.529.125
Overige vorderingen en overlopende activa	3.677.061	1.698.599
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>25.955.229</u>	<u>21.882.740</u>

Toelichting:

Het openstaande debiteurensaldo en de nog te factureren omzet DB(B)C's is grotendeels ontvangen in de eerste maanden van het jaar 2017. Voor onzekere openstaande posten is een voorziening opgenomen. De overige vorderingen en overlopende activa zijn in onderstaand overzicht toegelicht.

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>		
Vorderingen inzake pc-privé en fietsplan	82.584	101.810
Vooruitbetaalde contracten, huur panden en verzekeringen	467.060	302.028
Vooruitbetaalde IZZ premie	210.510	203.699
Rekening-courant Opmaat	20.030	15.938
Rekening-courant OPSY	0	452.697
Rekening-courant De Verbinding	0	94.461
Te vorderen gelden gemeenten	2.353.331	0
Te vorderen netto salaris	20.281	-46.966
Diversen	523.265	574.932
Totaal overige vorderingen	<u>3.677.061</u>	<u>1.698.599</u>

Toelichting:

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De vordering op de gemeenten is in januari 2017 ontvangen en heeft betrekking op de WMO-declaratie van de productie van december 2016.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

6. Schulden uit hoofde van financieringstekort

	t/m 2014	2015	2016	totaal
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-2.119.720	1.759.178	0	-360.542
Financieringsverschil boekjaar	0	0	443.593	443.593
Correcties voorgaande jaren	0	0	0	0
Betalingen/ontvangsten	103.163	-308.064	0	-204.901
Subtotaal mutatie boekjaar	103.163	-308.064	443.593	238.692
Saldo per 31 december	-2.016.557	1.451.114	443.593	-121.850

Stadium van vaststelling
(per erkenning):

c b a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars, zorgkantoor en justitie

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.894.707	6.550.412
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-2.016.557	-6.910.954
	-121.850	-360.542

Toelichting:

Het financieringstekort of -overschot betreft het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten, de ontvangen voorschotten en in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het budget.

Het financieringsverschil t/m 2014 betreft de afrekening 2014 met het Ministerie van Veiligheid en Justitie van de nog af te rekenen kapitaallasten en de nog te ontvangen transitie-omzet (verschil tussen budgetrecht en gefactureerde DBBC's). De mutatie 2015 betreft met name de afrekening van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De mutatie 2016 betreft met name de afrekening van de kapitaallasten ZVW en Justitie en de afrekening WLZ.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	2.654.443	11.945.920
Kassen	57.066	62.737
Totaal liquide middelen	<u><u>2.711.509</u></u>	<u><u>12.008.657</u></u>

Toelichting:

Negatieve banksaldi zijn verantwoord onder de kortlopende schulden kredietinstellingen.

Kredietfaciliteiten

GGzE beschikt over een kredietfaciliteit van € 20.000.000 voor de operationele bedrijfsvoering (het werkkapitaal).

Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE hiervoor alle registergoederen in hypotheek gegeven.

Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Ten aanzien van het bankkrediet gelden nog de volgende randvoorwaarden:

- de omzetratio moet 15% (omzetratio = EV + egalisatierekening/omzet) zijn;
- de rentabiliteitsratio moet ten minste 0,5% zijn;
- de Debt Service Cover ratio moet groter of gelijk zijn aan 1,10;
- bij onderschrijding houdt ING het recht voor de zekerheden en/of tarieven aan te passen.

In 2016 is beperkt gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit.

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	9.849.565
Algemene reserve	42.890.176	42.417.941
Totaal eigen vermogen	<u><u>52.739.786</u></u>	<u><u>52.267.551</u></u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	0	0	9.849.565
Algemene reserve	42.417.941	472.235	0	42.890.176
Totaal eigen vermogen	<u><u>52.267.551</u></u>	<u><u>472.235</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>52.739.786</u></u>

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Jubileum personeel	1.650.000	415.272	372.774	1.692.498
Levensfase budget	4.421.882	537.443	16.789	4.942.536
Reorganisatie	2.900.000	1.350.077	1.380.077	2.870.000
Totaal voorzieningen	8.971.882	2.302.792	1.769.640	9.505.034

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2016
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	3.245.426
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	6.259.608
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.043.718

Toelichting per categorie voorziening:

Jubileum personeel

Sinds 2005 bestaat de verplichting een voorziening te treffen voor de toekomstige kosten van jubilea. De dotatie aan de voorziening is ten laste van het resultaat gebracht. De gesaldeerde dotatie c.q. onttrekking wordt per jaareinde bepaald op basis van de openstaande verplichting jubileumuitkeringen over het personeelsbestand per 31 december 2016. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Levensfase budget

Sinds 2010 bestaat de verplichting een voorziening te treffen voor toekomstige kosten voor Levensfase budget. In de berekening wordt rekening gehouden met de stand van het aantal leeftijdsfase uren per 31 december 2015. Daarnaast wordt rekening gehouden met een bedrag voor een éénmalige dotatie van 200 uur aan werknemers tussen 45-50 jaar bij het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Deze berekening is gebaseerd op basis van een netto contante waarde berekening.

Er is rekening gehouden met een toekomstige salarisstijging en de blijfkans van personeelsleden is gebaseerd op 80%. Daarnaast worden hier de resterende LFB-uren per 31 december 2016 van de medewerkers van GGzE opgenomen.

Reorganisatievoorziening

In de berekening wordt rekening gehouden met een dotatie van salariskosten, waarbij rekening is gehouden met het percentage uren welke in de voorziening opgenomen dient te worden. Met eventuele vaststellingsovereenkomsten is rekening gehouden. Basis van de berekening zijn de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan.

PASSIVA

10. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	102.247.590	112.334.168
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden	<u>102.247.590</u>	<u>112.334.168</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	122.945.746	123.526.074
Bij: nieuwe leningen	0	10.000.000
Af: aflossingen	-10.611.578	-10.580.328
Stand per 31 december	<u>112.334.168</u>	<u>122.945.746</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-10.086.578	-10.611.578
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>102.247.590</u>	<u>112.334.168</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar) aflossingsverplichtingen	10.086.578	10.611.578
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar) (balanspost)	102.247.590	112.334.168
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	66.901.278	74.612.856

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

PASSIVA

Toelichting:

Onderhandse leningen

Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE gekozen voor de vorm waarbij alle registergoederen gezamenlijk in hypotheek zijn gegeven aan alle bestaande financiers. Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Door middel van deze constructie hebben alle financiers naar rato van hun respectievelijke vorderingen recht op verhaal op al deze zekerheden. Alle leningen kennen een lineair aflossingspatroon.

Leningen 2012

GGzE heeft in 2012 vier langlopende leningen aangetrokken voor in totaal € 52.000.000.

Het beleid van GGzE rondom renterisico is erop gericht om de rente zo lang als mogelijk vast te leggen.

Aangezien het in de financieringsmarkt voor GGzE op dat moment niet mogelijk was om tegen concurrerende voorwaarden traditionele langlopende leningen met een vastrentend karakter te sluiten, heeft GGzE ervoor gekozen om de langlopende financiering variabel aan te trekken en door middel van vier bijpassende interest rate swaps (rentederivaten) het renterisico af te dekken. De modaliteiten van de gebruikte vier rentederivaten (nominaal bedrag, amortisatie, looptijd, variabele rente index) zijn volledig in overeenstemming met de modaliteiten van de vier langlopende leningen. Door het afsluiten van deze rentederivaten heeft GGzE de rentetarieven voor de komende 10 tot 12 jaar gefixeerd op deze nieuwe leningen.

Het gaat om de volgende vier leningen die allen in 2012 zijn opgenomen:

1. hypothecaire lening ten bedrage van € 28.000.000 opgenomen per 1 mei 2012; de variabele rentevergoeding op basis van de 3 maands Euribor + 1,35%; per jaar wordt 1/10e van het oorspronkelijke nominale bedrag afgelost. De lening en de bijbehorende renteswap lopen tot 01-07-2022; de kredietopslag is vastgelegd tot 02-05-2022. De renteswap heeft per 31-12-2016 een onderliggende waarde van -/- € 997.979;

2. hypothecaire lening ten bedrage van € 8.000.000 opgenomen per 1 mei 2012; de variabele rentevergoeding op basis van de 3 maands Euribor + 1,35%; per jaar wordt 1/30e van het oorspronkelijke nominale bedrag afgelost. De lening en de bijbehorende renteswap lopen tot 01-07-2024; de kredietopslag is vastgelegd tot 02-05-2022. De renteswap heeft per 31-12-2016 een onderliggende waarde van -/- € 830.636;

3. hypothecaire lening ten bedrage van € 8.000.000 opgenomen per 1 mei 2012; de variabele rentevergoeding op basis van de 3 maands Euribor + 1,35%; per jaar wordt 1/30e van het oorspronkelijke nominale bedrag afgelost. De lening en de bijbehorende renteswap lopen tot 01-07-2023; de kredietopslag is vastgelegd tot 02-05-2022. De renteswap heeft per 31-12-2016 een onderliggende waarde van -/- € 925.641;

4. hypothecaire lening ten bedrage van € 8.000.000 opgenomen per 1 augustus 2012; de variabele rentevergoeding op basis van de 3 maands Euribor + 2,00%; per jaar wordt 1/30e van het oorspronkelijke nominale bedrag afgelost. De lening en de bijbehorende renteswap lopen tot 01-07-2022; de kredietopslag is vastgelegd tot 01-08-2022. De renteswap heeft per 31-12-2016 een onderliggende waarde van -/- € 1.020.550.

De marktwaarde van alle derivaten bedraagt per 31 december 2016 € - 3.774.805 (31 december 2015 was dit € -3.798.857). De bank heeft bij alle swaps een optie om te breken (break clause) , en de marktwaarde (positief of negatief) te verrekenen op datum 2 mei 2022. Dit kan consequenties hebben voor de leningen genoemd onder nummer 2 en nummer 3. Eventuele gevolgen van het invoeren van de break clauses voor de liquiditeitspositie van GGzE zullen minimaal zijn vanwege de - op dat moment - geringe resterende looptijd van de rentederivaten. Er is op dit moment geen enkele indicatie dat de bank van deze mogelijkheid gebruik zal maken. Zie verder de paragrafen Financiële instrumenten en Financiële instrumenten en risicobeheersing.

11. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	2.417.884	2.208.735
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	10.086.578	10.611.578
Belastingen en sociale premies	5.346.031	4.954.954
Schulden inzake pensioenen	728.609	814.680
Vakantiegeld	3.799.659	3.747.590
Vakantiedagen	1.976.748	1.743.945
Rente	1.288.405	1.401.143
Diverse (doorlopende) subsidieprojecten	257.182	207.452
Te vorderen gelden gemeenten	0	289.908
Rekening-courant OPSY	184.897	0
Rekening-courant De Verbinding	29.281	0
Rekening-courant Meriadoc	30.048	60.994
Rekening courant FFT team	144.332	122.232
Diversen kortlopende schulden	3.901.896	3.479.461
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u><u>30.191.550</u></u>	<u><u>29.642.672</u></u>

Toelichting:

De post pensioenen betreft de in 2015 en 2016 nog af te dragen pensioenpremies. De omvang van het af te dragen saldo wordt verklaard door achterstand in de verwerking van mutaties bij het pensioenfonds.

De vakantiedagenverplichting is berekend op basis van de werkelijk openstaande aantal uren van het personeel en de geldende tarieven per functieschaal. In de diverse kortlopende schulden is een (kortlopende) voorziening voor langdurige zieken opgenomen. Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

PASSIVA

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Algemeen

Stichting GGzE maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

GGzE handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 49% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico wordt als laag ingeschat.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Onregelmatigheidstoeslag

Omdat het onduidelijk is wat de gevolgen zijn van de uitspraak van de rechtbank Den Haag inzake de nabetaling van ORT tijdens vakantie/verlof en omdat er geen aanspraken op een nabetaling zijn gekomen, is geen verplichting voor de post in de balans opgenomen. Vanaf juli 2015 is de ORT tijdens vakantie/verlof in de CAO verwerkt en wordt als zodanig ook uitbetaald.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Huurverplichting	Looptijd	Opzegtermijn	€	Begunstigde
Catharina-ziekenhuis te Eindhoven	30-11-2027	twee jaar	505.700	Catharina Ziekenhuis te Eindhoven
St. Annaziekenhuis te Geldrop	01-07-2024	één jaar	104.600	St. Anna Zorggroep te Geldrop
De Grijsse Generaal te Eindhoven	01-12-2023	twee jaar	1.952.500	Wooninc. te Eindhoven
Stratumsedijk 29 te Eindhoven	onbepaalde tijd	1 jaar	91.700	O. de Jong te Eindhoven
Gerretsonplein te Eindhoven	30-11-2023	6 maanden	109.950	Woonbedrijf te Eindhoven
Overige huurobjecten	variabel	1 tot 2 maanden	950.000	
			3.714.450	

PASSIVA

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

"De extramurale (wijkverpleging) producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging) worden met ingang van boekjaar 2015 gefinancierd vanuit de Zwv. Onderdeel van de regeling is dat een overschrijding van het landelijke budgetplafond voor GRZ (Geriatrische RevalidatieZorg) zal worden teruggevorderd van de zorginstellingen naar ieders aandeel in de overschrijding (macrobeheersinstrument).

Zorgaanbieders kunnen op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in 2017.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting GGzE is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Bovenstaande is in overeenstemming met de betreffende beleidsregel van de NZa met betrekking tot het Macrobeheersmodel geriatrische revalidatiezorg."

Operationele leaseverplichting

Er zijn een aantal operational lease overeenkomsten gesloten inzake vervoersmiddelen.

Toelichting:

Contractuele verplichtingen

In het kader van de restauratieve dienstverlening, multifunctionals en schoonmaak zijn huur/lease contracten afgesloten. Voor de restauratieve dienstverlening is een contract aangegaan met Albron, op 31-8-2013 is dit contract verlengd met een looptijd van vijf jaar. Opzegtermijn is 6 maanden.

Voor de schoonmaak werkzaamheden is i.v.m. capaciteits-risico een contract aangegaan met twee partijen. Met Vitron en CSU voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van zes maanden.

Voor de beveiliging zijn twee nieuwe contracten afgesloten. Met OV Security en Security Professionals voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 3 maanden.

Voor de disposables en hygiene boxen is er een contract met Moderna afgesloten voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 3 maanden.

Met Canon zijn een tweetal huurcontracten aangegaan voor het gebruik van kopieerapparaten en multifunctionals. Looptijd van tot 31-12-2020. Dit contract heeft een verplichte looptijd van 4 jaar en expireert daarna automatisch.

Met de ICT leverancier Unica Schutte zijn langdurige contracten afgesloten inzake de Unicloud (5jaar), Sharepoint en licenties (beiden 1 jaar).

1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016					
aanschafwaarde	154.836.145	43.224.987	24.276.444	247.892	222.585.468
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	30.801.247	10.469.686	16.134.954	0	57.405.887
Boekwaarde per 1 januari 2016	124.034.898	32.755.301	8.141.490	247.892	165.179.581
Mutaties in het boekjaar					
investeringen	2.985.407	61.714	3.813.207	0	6.860.328
geactiveerd uit activa in uitvoering	0	0	150.302	0	150.302
herwaarderingsen	0	0	0	0	0
afschrijvingen	7.536.705	3.131.694	3.344.412	0	14.012.811
terugnane geheel afgeschreven activa					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
desinvesteringen					
aanschafwaarde	0	0	0	150.302	150.302
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	150.302	150.302
Mutaties in boekwaarde	-4.551.298	-3.069.980	619.097	-150.302	-7.152.483
Stand per 31 december 2016					
aanschafwaarde	157.821.552	43.286.701	28.239.953	97.590	229.445.796
cumulatieve herwaarderingsen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	38.337.952	13.601.380	19.479.366	0	71.418.698
Boekwaarde per 31 december 2016	119.483.600	29.685.321	8.760.587	97.590	158.027.098
Afschrijvings-percentage	0% - 10%	0% - 20%	10-33%	0%	

Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en De Kempen

1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste vaste activa

	Deelnemingen	Vordering op grond van compensatieregeling	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016			
Boekwaarde per 1 januari 2016	74.171	935.039	1.009.210
Resultaat deelnemingen	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	467.520	467.520
Boekwaarde per 31 december 2016	74.171	467.519	541.690

1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Lening-gever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	€		%		€		Restschuld over 5 jaar	Rest. looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
						Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld 31 december 2016	Aflossing 2017					
PGGM	1989	11.344.505	40	onderhandse	4,50%	3.970.574	0	283.613	3.686.961	2.268.896	13	lineair	283.613	1)		
NWB	1989	13.613.406	40	onderhandse	4,96%	4.764.693	0	340.335	4.424.358	2.722.683	13	lineair	340.335	1)		
ABN	1996	907.560	30	onderhandse	2,55%	605.799	0	15.882	589.917	510.507	10	lineair	15.882	2)		
BNG	2003	9.926.442	20	onderhandse	4,63%	3.970.578	0	496.322	3.474.256	992.646	7	lineair	496.322	1)		
BNG	2003	6.806.703	24	onderhandse	4,79%	3.403.349	0	283.613	3.119.736	1.701.671	11	lineair	283.613	1)		
BNG	2003	1.531.508	24	onderhandse	4,79%	765.753	0	63.813	701.940	382.875	11	lineair	63.813	1)		
ING	2005	5.000.000	20	onderhandse	4,10%	2.375.000	0	250.000	2.125.000	875.000	9	lineair	250.000	2)		
BNG	2006	5.000.000	30	onderhandse	4,72%	3.499.998	0	166.667	3.333.331	2.499.996	20	lineair	166.667	2)		
ABN	2006	4.000.000	10	onderhandse	4,14%	400.000	0	400.000	0	0	0	lineair	0	2)		
ING	2007	5.000.000	10	onderhandse	4,77%	875.000	0	500.000	375.000	0	1	lineair	375.000	2)		
ING	2007	5.000.000	8	onderhandse	4,73%	0	0	0	0	0	0	lineair	0	2)		
BNG	2008	5.000.000	20	onderhandse	5,36%	3.250.000	0	250.000	3.000.000	1.750.000	12	lineair	250.000	2)		
BNG	2008	5.000.000	20	onderhandse	5,36%	3.250.000	0	250.000	3.000.000	1.750.000	12	lineair	250.000	2)		
ING	2010	35.000.000	30	onderhandse	3,95%	29.160.000	0	1.168.000	27.992.000	22.152.000	24	lineair	1.168.000	2)		
ING	2011	16.300.000	30	onderhandse	4,22%	13.855.006	0	543.332	13.311.674	10.595.014	25	lineair	543.332	2)		
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,75%	7.133.332	0	266.667	6.866.665	5.533.330	25	lineair	266.667	2)		
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,68%	7.133.332	0	266.667	6.866.665	5.533.330	25	lineair	266.667	2)		
ING	2012	8.000.000	30	onderhandse	3,80%	7.133.332	0	266.667	6.866.665	5.533.330	25	lineair	266.667	2)		
ING	2012	28.000.000	10	onderhandse	3,22%	18.900.000	0	2.800.000	16.100.000	2.100.000	5	lineair	2.800.000	2)		
ING	2015	10.000.000	5	onderhandse	2,95%	8.500.000	0	2.000.000	6.500.000	0	3	lineair	2.000.000	2)		
Totaal		191.430.124				122.945.746	0	10.611.578	112.334.168	66.901.278			10.086.578			

1) Rijksgarantierегeling 1958 van toepassing.

2) Tijdens de financieringsoperatie in 2012 heeft GGzE gekozen voor de vorm waarbij alle registergoederen gezamenlijk in hypotheek zijn gegeven aan alle financiers. Vervolgens heeft GGzE met alle financiers een 'overeenkomst gedeelde zekerheden' gesloten. Door middel van deze constructie hebben alle financiers naar rato van hun respectievelijke vorderingen recht op verhaal op al deze zekerheden.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	64.313.149	60.968.030
Opbrengsten Justitie	33.430.034	38.268.133
Opbrengsten WLZ	24.480.834	31.266.536
Opbrengsten Gemeenten	33.875.305	32.473.346
Opbrengsten LGGZ	7.446.376	2.942.486
Overige opbrengsten zorgprestaties	1.520.020	2.477.592
	<u>165.065.718</u>	<u>168.396.123</u>

In totaal zijn de opbrengsten gedaald ten opzichte van het jaar 2015. Binnen het ZVW kader is de omzet gestegen, met name door het maken van aanvullende productieafspraken. Binnen het justieel kader is een daling zichtbaar, zowel op verblijf als op behandeling. De daling van de WLZ wordt met name veroorzaakt door de overheveling naar de LGGZ. De overige opbrengsten zorgprestaties betreft het aandeel van derden in de VOF's en is lager dan het voorgaande jaar.

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen	1.780.172	1.526.161
Overige subsidies	1.439.422	1.385.261
	<u>3.219.594</u>	<u>2.911.422</u>

Toelichting:

De stichting heeft in 2016 onder andere de volgende overheidssubsidies verwerkt. Naast reguliere subsidieprojecten zijn er projecten op het gebied van innovatie verantwoord. De ontvangen beschikbaarheidsbijdrage betreft een subsidie op het gebied van scholing vanuit de NZa.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Personele en administratieve diensten derden	865.065	1.390.283
Personele diensten verricht voor derden	1.276.042	1.258.927
Huur	907.518	903.506
Energie	314.363	227.717
Diverse opbrengsten	116.010	131.517
Totaal	<u>3.478.998</u>	<u>3.911.950</u>

Toelichting:

De opbrengst voor personele en administratieve diensten voor derden is lager door minder inkomsten uit POH-gelden.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Lonen en salarissen	87.588.882	85.807.629
Sociale lasten	14.003.476	13.875.406
Pensioenpremies	7.546.524	7.470.521
Personele kosten VOF's	1.802.961	2.026.129
Mutatie personeelsvoorzieningen	533.152	295.175
Andere personeelskosten	3.929.373	4.639.343
Subtotaal	<u>115.404.368</u>	<u>114.114.203</u>
Personeel niet in loondienst	4.451.706	4.436.762
Totaal personeelskosten (inclusief personeel niet in loondienst)	<u><u>119.856.074</u></u>	<u><u>118.550.965</u></u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):

Algemene en administratieve functies	272	263
Hotelfuncties	85	79
Cliëntgebonden functies	1.367	1.371
Verpleegkundigen in opleiding	48	52
Totaal	<u>1.772</u>	<u>1.765</u>
Personeel niet in loondienst	40	35
Personeel VOF's	50	59

Toelichting:

De totale personeelskosten zijn met ongeveer € 1,3 miljoen gestegen. Het aandeel van derden in de VOF's is lager. Daarnaast heeft de cao aanpassing voor een stijging van het brutoloon gezorgd, hierdoor stijgen ook de sociale lasten. Verder is sprake van een stijging van de post Personeel niet in loondienst (detacheringen) en is de dotatie aan de personele voorzieningen hoger. Per onderdeel de volgende aanvullende toelichting:

Lonen en salarissen

De kosten per fte zijn gestegen ten opzichte van 2015, met name door de CAO aanpassing. De kosten per fte in 2016 bedragen € 49.826 en per 2015 € 48.616. Het aantal fte's, exclusief de VOF's is toegenomen, met name in de hotelfuncties (vastgoed) en de algemene en administratieve functies in de zorg.

Sociale lasten

De sociale lasten zijn per fte gestegen, met name als consequentie van de CAO aanpassing.

Overige personeelskosten

De daling ten opzichte van het jaar 2015 wordt veroorzaakt door lagere kosten voor deskundigheidsbevordering en overige personele kosten.

Mutatie personeelsvoorzieningen

De mutatie van de personeelsvoorzieningen bestaat onder andere uit de vrijval van de reorganisatievoorziening van het jaar 2015 en de dotatie aan de (nieuwe) reorganisatievoorziening per 31 december 2016. Mutaties met betrekking tot jubileum personeel en het levensfase budget (LFB) behoren ook tot de personeelsvoorzieningen. Daarnaast is een reservering voor langdurig zieken ad € 893.000 opgenomen. Deze is in de balans verantwoord onder de diverse kortlopende schulden.

In overzicht:				
omschrijving	dotatie	onttrekking	mutatie 2016	mutatie 2015
jubileum voorziening	€ 415.272	€ 372.774	€ 42.498	€ 21.600
levensfase budget	€ 537.443	€ 16.789	€ 520.654	€ 373.575
reorganisatievoorziening	€ 1.350.077	€ 1.380.077	€ -30.000	€ -100.000
totaal	€ 2.302.792	€ 1.769.640	€ 533.152	€ 295.175

Werknemers werkzaam in het buitenland

Er zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	14.012.811	13.517.877
- financiële vaste activa	467.520	467.519
Totaal afschrijvingen (resultatenrekening)	<u>14.480.331</u>	<u>13.985.396</u>

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.458.912	8.496.849
Algemene kosten	8.472.657	9.475.194
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	2.710.295	3.264.565
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.236.244	6.475.811
- Energie	2.216.024	2.265.243
Subtotaal	<u>8.452.268</u>	<u>8.741.054</u>
Huur en leasing	4.018.249	4.274.294
Totaal overige bedrijfskosten	<u>32.112.381</u>	<u>34.251.956</u>

Toelichting:

De kosten voor voedingsmiddelen, onderhoud en energie verhouden zich conform voorgaand jaar. De kosten voor algemene kosten zijn gedaald, met name door inkoopresultaten in kopieerkosten en automatisering. De cliënt- en bewonersgebonden kosten zijn lager door minder uitgaven aan geneesmiddelen en therapiekosten door derden.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	33.436	34.877
Subtotaal financiële baten	<u>33.436</u>	<u>34.877</u>
Rentelasten	4.757.789	5.171.064
Overige financiële lasten	11.087	6.898
Subtotaal financiële lasten	<u>4.768.876</u>	<u>5.177.962</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.735.440</u></u>	<u><u>-5.143.085</u></u>

Toelichting:

Door de (forse) aflossingen per jaar zijn de rentelasten in het jaar 2016 ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald. Er zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

20. Aandeel derden

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
OPSY	0	42.252
Meriadoc	85.749	105.992
FFT	22.100	14.881
De Verbinding	0	-17.250
Totaal aandeel derden	<u><u>107.849</u></u>	<u><u>145.875</u></u>

Toelichting:

Het aandeel derden betreft het aandeel van aangesloten firmanten in het resultaat van deelnemingen.

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Declaraties Raad van Bestuur

Toelichting:

Raad van Bestuur van GGzE bestaat uit twee personen met een fulltime dienstverband. De bedragen in onderstaande tabel betreffen declaraties van rechtstreeks door GGzE betaalde rekeningen en onkosten die met een creditcard van GGzE zijn betaald met betrekking tot aan de bestuurders gebonden uitgaven. De binnenlandse reiskosten betreffen vervoerskosten, parkeerkosten, benzinekosten. De buitenlandse reiskosten betreffen kosten van cursussen welke gevolgd zijn in het buitenland. Tot de overige kosten behoren kosten van symposia, contributies en lidmaatschappen. De kosten die onderstaand inzichtelijk zijn gemaakt, zijn conform het geldend, actueel beleid bij de werkgever gedeclareerd. Voor het geldend beleid wordt aangesloten bij de geldende cao voor de ggz-sector. Deze kosten worden geaccordeerd door de voorzitter van de Raad van Toezicht.

	Dhr. JWM Verbugt		Mw. ML Vossen	
	2016		2016	
Reiskosten binnenland	€	8.532	€	4.075
Reis- en studiekosten buitenland	€	8.211	€	2.650
Overige (studie) kosten	€	2.305	€	7.874
Totaal	€	19.048	€	14.599

22. WNT verantwoording 2016 Stichting GGzE

bedragen x € 1	Leidinggevende topfunctionarissen			
	J.W.M. Verbugt		ML. Vossen	
	Voorzitter Raad van Bestuur		Lid Raad van Bestuur	
Functie	2016	2015	2016	2015
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging				
Beloning	€ 212.528	€ 210.601	€ 195.840	€ 194.172
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 336	€ 336	€ 168	€ 168
Beloningen betaalbaar gesteld op termijn	€ 10.914	€ 11.634	€ 10.880	€ 11.526
Totaal bezoldiging	€ 223.778	€ 222.571	€ 206.888	€ 205.866
Toepasselijk WNT-maximum	€ 179.000	€ 218.194	€ 179.000	€ 218.194
Motivering indien overschrijding: zie	1)	1)		

Toelichting:

1) Het salaris van de heer Verbugt is gebaseerd op gelijke uitgangspunten zoals ook is toegepast in voorgaande jaren. Voor het jaar 2016 heeft de heer Verbugt opnieuw besloten af te zien van indexatie. De heer Verbugt en mevrouw Vossen maken gebruik van de overgangsregeling WNT die op hen van toepassing is.

Toezichthoudende topfunctionarissen jaar 2016

Naam	Functie	Duur dienstverband 2016	Bezoldiging 2016	WNT maximum 2016
Dhr. drs. R.J. Lamé	Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 18.750	26.850
Mw. drs. Z.D. Woldhuis	Vice Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 12.500	17.900
Dr. G.H.M. Mertens	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 12.500	17.900
Mevr. E.A.P.M. Thewessen MD	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 12.500	17.900
Dhr. Ir. J. Helms	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 12.500	17.900
Mevr. Mr. T.E. van Scheijndel	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 12.500	17.900

In de bezoldiging is een belastbare onkostenvergoeding van € 500 per jaar inbegrepen. Er zijn geen betalingen gedaan in het kader van beloningen op termijn.

Toezichthoudende topfunctionarissen jaar 2015

Naam	Functie	Duur dienstverband 2015	Bezoldiging 2015	WNT maximum 2015
Dhr. drs. R.J. Lamé	Voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 15.825	32.729
Mw. drs. Z.D. Woldhuis	Vice voorzitter Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 9.495	21.819
Dr. G.H.M. Mertens	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 9.495	21.819
Mevr. E.A.P.M. Thewessen MD	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 9.495	21.819
Dhr. Ir. J. Helms	Lid Raad van Toezicht	1/10 - 31/12	€ 2.374	5.500
Mevr. Mr. T.E. van Scheijndel	Lid Raad van Toezicht	1/10 - 31/12	€ 2.374	5.500
Mw. Drs. Ing. Vermeer-De Boer	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 30/09	€ 7.121	16.320
Dhr. P. van der Linden	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 30/09	€ 7.121	16.320
Dhr. A.H.M. Verhoeven MPM	Lid Raad van Toezicht	1/1 - 31/12	€ 9.495	21.819

In de bezoldiging is een belastbare onkostenvergoeding van € 500 per jaar inbegrepen. Er zijn geen betalingen gedaan in het kader van beloningen op termijn.

23. Honoraria onafhankelijke accountant

	2016	2015
	€	€
De honoraria van de onafhankelijke accountant zijn als volgt:		
1. Controle van de jaarrekening	103.758	85.728
2. Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	176.267	106.178
3. Fiscale advisering	27.838	20.138
4. Niet-controlediensten	5.620	14.596
Totaal honoraria accountant	313.483	226.640

De kosten van de overige controlewerkzaamheden zijn hoger door de benodigde aanvullende controles in het kader van de ZVW omzetbepaling, het zelfonderzoek ZVW en de transitie van zorg naar de gemeenten. De onafhankelijke accountants honoraria zijn verantwoord op basis van de methode dat de kosten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn geleverd.

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De vergoeding van de bestuurders en toezichhouders zijn opgenomen onder de punten 21 en 22.

1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	158.027.098	165.179.581
Financiële vaste activa	2	<u>277.727</u>	<u>876.650</u>
Totaal vaste activa		<u>158.304.825</u>	<u>166.056.231</u>
Vlottende activa			
Voorraden	3	142.358	122.775
Onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's	4	7.421.326	3.373.852
Vorderingen en overlopende activa	5	26.249.365	22.038.957
Liquide middelen	7	<u>2.687.936</u>	<u>11.985.000</u>
Totaal vlottende activa		<u>36.500.985</u>	<u>37.520.584</u>
Totaal activa		<u><u>194.805.810</u></u>	<u><u>203.576.815</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	45	45
Bestemmingsfonds WLZ		9.849.565	9.849.565
Algemene reserve		<u>42.890.176</u>	<u>42.417.941</u>
Totaal eigen vermogen		<u>52.739.786</u>	<u>52.267.551</u>
Voorzieningen	9	9.505.034	8.971.882
Langlopende schulden	10	102.247.590	112.334.168
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	6	121.850	360.542
Kortlopende schulden en overlopende passiva	11	30.191.550	29.642.672
Totaal passiva		<u><u>194.805.810</u></u>	<u><u>203.576.815</u></u>

1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

	<i>Ref.</i>	2016	2015
		€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	159.255.961	160.526.416
Subsidies	14	3.219.594	2.801.422
Overige bedrijfsopbrengsten	15	3.621.272	4.038.772
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>166.096.827</u>	<u>167.366.610</u>
Bedrijfslasten			
Personeelskosten	16	115.916.096	112.422.226
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	14.480.331	13.971.396
Overige bedrijfskosten	18	30.659.122	32.790.280
Som der bedrijfslasten		<u>161.055.549</u>	<u>159.183.902</u>
Bedrijfsresultaat		5.041.278	8.182.708
Financiële baten en lasten	19	-4.569.043	-5.040.490
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		<u>472.235</u>	<u>3.142.218</u>
Resultaat boekjaar		<u><u>472.235</u></u>	<u><u>3.142.218</u></u>
Resultaatbestemming			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2016	2015
		€	€
Toevoeging/ (onttrekking):			
Algemene reserve		472.235	2.550.082
Bestemmingsfonds WLZ		0	592.136
		<u>472.235</u>	<u>3.142.218</u>

1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.12.1 Algemeen

Voor de grondslagen van waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling vermeld bij de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2016. Afwijkende balanstotalen zullen in de toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016 nader worden toegelicht.

Voor de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening 2016 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening 2016. Afwijkende resultatenrekeningtotalen zullen in de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening 2016 nader worden toegelicht.

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Compensatieregeling	467.519	935.039
Deelneming Breedband Regio Eindhoven BV	74.171	74.171
Deelneming GGzE Holding BV	-263.963	-132.560
Totaal financiële vaste activa	<u>277.727</u>	<u>876.650</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>€</u>
Boekwaarde per 1 januari 2016	876.650
Af: afschrijvingen compensatieregeling	-467.520
Af: totaal aandeel in het resultaat van deelnemingen	-131.403
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>277.727</u>

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Medische middelen	5.000	5.000
Voedingsmiddelen	111.886	94.461
Kantoorbenodigdheden	28.422	26.264
Af: voorziening incourant	-2.950	-2.950
Totaal voorraden	<u>142.358</u>	<u>122.775</u>

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	10.446.063	12.655.016
Nog te factureren omzet DB(B)C's	11.832.105	7.529.125
Overige vorderingen	3.971.197	1.854.816
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>26.249.365</u>	<u>22.038.957</u>

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen inzake pc-privé en fietsplan	82.584	101.810
Vooruitbetaalde contracten, huur panden en verzekeringen	356.626	302.028
Vooruitbetaalde IZZ premie	210.510	203.699
Rekening-courant OPSY	0	452.697
Rekening-courant Opmaat	20.030	15.938
Rekening-courant De Verbinding	0	94.461
GGzE BV's	404.570	156.217
Te vorderen gelden gemeenten	2.353.331	0
Te vorderen netto salaris	20.281	-46.966
Diversen	523.265	574.932
Totaal overige vorderingen	<u>3.971.197</u>	<u>1.854.816</u>

Toelichting:

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	2.630.870	11.922.263
Kassen	57.066	62.737
Totaal liquide middelen	<u>2.687.936</u>	<u>11.985.000</u>

1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	9.849.565
Algemene reserve	42.890.176	42.417.941
Totaal eigen vermogen	<u>52.739.786</u>	<u>52.267.551</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Bestemmingsfonds WLZ	9.849.565	0	0	9.849.565
Algemene reserve	42.417.941	472.235	0	42.890.176
Totaal eigen vermogen	<u>52.267.551</u>	<u>472.235</u>	<u>0</u>	<u>52.739.786</u>

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	62.172.261	59.158.679
Opbrengsten Justitie	33.251.070	37.425.883
Opbrengsten WLZ	23.222.579	28.319.319
Opbrengsten Gemeenten	33.377.585	32.470.877
Opbrengsten LGGZ	7.130.806	2.942.486
Overige opbrengsten zorgprestaties	101.660	209.172
	<u>159.255.961</u>	<u>160.526.416</u>

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen	1.780.172	1.526.161
Overige subsidies	1.439.422	1.275.261
	<u>3.219.594</u>	<u>2.801.422</u>

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Personele en administratieve diensten derden	837.016	1.390.282
Personele diensten verricht voor derden	1.276.042	1.385.750
Huur	907.518	903.506
Energie	314.363	227.717
Diverse opbrengsten	286.333	131.517
Totaal	<u>3.621.272</u>	<u>4.038.772</u>

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	87.588.882	85.807.629
Sociale lasten	14.003.476	13.875.407
Pensioenpremies	7.546.524	7.470.521
Doorbelasting aan VOF'S	-2.098.739	-3.865.191
Mutatie voorzieningen	533.152	295.175
Andere personeelskosten	3.891.095	4.639.341
Subtotaal	<u>111.464.390</u>	<u>108.222.882</u>
Personeel niet in loondienst	4.451.706	4.199.344
Totaal personeelskosten	<u><u>115.916.096</u></u>	<u><u>112.422.226</u></u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Algemene en administratieve functies	267	261
Hotelfuncties	84	78
Cliëntgebonden functies	1.333	1.340
Verpleegkundigen in opleiding	48	52
Terrein- en gebouwgebonden functies	0	0
Totaal	<u>1.732</u>	<u>1.731</u>
Personeel niet in loondienst	39	35

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
- materiële vaste activa	14.012.811	13.503.877
- financiële vaste activa	467.520	467.519
Totaal afschrijvingen	<u><u>14.480.331</u></u>	<u><u>13.971.396</u></u>

1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.186.980	8.225.134
Algemene kosten	7.833.994	9.205.387
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	2.586.606	2.902.801
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.212.292	6.367.570
- Energie	2.169.845	2.240.607
Subtotaal	<u>8.382.137</u>	<u>8.608.177</u>
Huur en leasing	3.669.405	3.848.781
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>30.659.122</u></u>	<u><u>32.790.280</u></u>

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	33.436	34.877
Subtotaal financiële baten	<u>33.436</u>	<u>34.877</u>
Rentelasten	4.757.789	5.171.064
Resultaat deelnemingen (lasten)	-166.397	-102.595
Overige financiële lasten	11.087	6.898
Subtotaal financiële lasten	<u>4.602.479</u>	<u>5.075.367</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.569.043</u></u>	<u><u>-5.040.490</u></u>

1.15 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

J.W.M. Verbugt

W.G.

Drs. M.L.J.W. Vossen MHA

W.G.

Drs. R.J. Lamé
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Drs. Z.D. Woldhuis
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Dr. G.H.M. Mertens
lid Raad van Toezicht

W.G.

E.A.P.M. Thewessen MD
lid Raad van Toezicht

W.G.

ir. J.B. Helms
lid Raad van Toezicht

W.G.

mr. T.E. van Scheijndel
lid Raad van Toezicht

W.G.

L.J.L.P.G. Engelen
lid Raad van Toezicht

2. Overige gegevens

2.1 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Bestuur van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen te Eindhoven heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 10 april 2017.

De Raad van Toezicht van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen te Eindhoven heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 19 april 2017.

2.2 STATUTAIR REGELING RESULTAATBESTEMMING

De resultaatbestemming is niet statutair bepaald. De Raad van Bestuur heeft met de Raad van Toezicht de afspraak dat het jaarlijkse bedrijfsresultaat zal worden toegevoegd aan het bedrijfsvermogen ten behoeve van een acceptabele solvabiliteit. De Raad van Toezicht dient jaarlijks de voorgestelde resultaatbestemming goed te keuren.

2.3 RESULTAATBESTEMMING

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg in Eindhoven en de Kempen te Eindhoven wordt voorgesteld het resultaat over 2016 ad € 472.235 als volgt te bestemmen:

Algemene reserve	€	472.235
Bestemmingsfonds WLZ	€	-
Totaal	€	<u>472.235</u>

2.4 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen

Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting GGzE op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening 2016 van Stichting Geïntegreerde Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen ('Stichting GGzE') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stichting GGzE en haar dochtermaatschappijen (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting GGzE zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Flight Forum 840, 5657 DV Eindhoven, Postbus 6365,
5600 HJ Eindhoven
T: 088 792 00 40, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 30 mei 2017
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door M.A. Spaans-den Heijer RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016 van Stichting GGzE

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage: Kern-risico-indicatoren 2013-2016

KERN-RISICO-INDICATOREN 2013-2016

Betere zorg

Helende omgeving

Gezonde organisatie

DIFFERENTIATIE NAAR CLIËNTGROEP

Onvoldoende differentiatie naar cliëntgroepen waardoor niet ingespeeld kan worden op politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

Financieel gezond:
-onvoldoende dekking van kapitaalslasten
-facturatieproces niet op orde
-onvoldoende flexibiliteit in bedrijfsvoering bij afname cliënten

UITSTEKENDE BEHANDELING EN ZORG

- onvoldoende flexibiliteit in de organisatie om gestelde doelen in praktijk te brengen
- negatieve publiciteit

FINANCIEEL PERSPECTIEF
Wat levert het op?

CLIËNTPERSPECTIEF
Voel je je beter?

INTERNE PROCESSEN
Is het de moeite waard?

LEER- EN GROEIPERSPECTIEF
Doe je wat mogelijk is?

Onvoldoende stuurinformatie

Onvoldoende aandacht van leiders voor persoonlijke groei van medewerkers

Te grote afhankelijkheid externe partijen

Beperkte verandervaardigheden van medewerkers en organisatie
Leiderschapsstijl die niet past bij de doelen van de organisatie

Informatie, innovaties en verbeteringen worden onvoldoende gedeeld binnen en buiten de organisatie

next
level
planetree

GGzE
Postbus 909
5600 AX Eindhoven

www.GGzE.nl